

dr hab. Michał Szczyszek, prof. UAM

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Instytut Filologii Polskiej

Norma językowa i jej akwizycja – w szkole i przez całe życie: studia, studia podyplomowe

Abstrakt

W referacie przedstawię przemyślenia dotyczące dwóch aspektów związanych z procesem uczenia się przez całe życie. Zaczę od filozofii zmiany w procesie nauczania języka polskiego – ku odrębnemu przedmiotowi w dydaktyce szkolnej: *język polski* (na wzór np. przedmiotu *język angielski*). W tym nurcie rozważań omówię przykład realizacji projektu „Młody Polonista” – prowadzonego pod auspicjami Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego w tym roku kalendarzowym pilotażowo w szkole w Orzechowie. Na tym tle przedstawię rozważania o procesie akwizycji normy językowej, której celem jest opanowanie przez członków danej wspólnoty językowej standardu komunikatywno-językowego danego języka. Rezultat tego procesu jest oczywiście niezwykle istotny dla kształtowania się tożsamości lingwistycznej jednostki i wspólnoty.

Opanowanie normy językowej oraz jej permanentne i świadome stosowanie będzie przedmiotem drugiej części referatu – swoistej kontynuacji i dopełnienia przemyśleń z części pierwszej. W tym miejscu przedstawię „rynkowe” potrzebę uaktualniania świadomości i kompetencji normatywnej – na przykładzie studiów podyplomowych: *Studia podyplomowe „Poprawna Polszczyzna dla Tłumaczy, Weryfikatorów i Postedytorów”* (prowadzonych przez Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM) oraz *Studiów podyplomowych Język i komunikacja w praktyce prawniczej*, których pierwsza edycja rozpocznie się w przyszłym roku akademickim (prowadzonych wspólnie przez Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej oraz Wydział Prawa i Administracji UAM). Omawiane studia podyplomowe są przykładem reakcji Uniwersytetu na zapotrzebowanie dotyczące uaktualniania kompetencji normatywno-językowej – zapotrzebowania płynącego wprost z szeroko rozumianej przestrzeni publiczno-rynkowo-społecznej: albo ze środowisk aktywnych tłumaczy, postedytorów i weryfikatorów translacji, albo ze środowisk prawniczo-urzędowo-administracyjnych. Oba przykłady pokazują, jak istotną kompetencją jest opanowanie i uaktualnianie przez całe życie normy języka (tu: polskiego) i korelują z przyjętym założeniem wynikającym z pierwszej części referatu związanym z akwizycją normy językowej.